

Gazeta Narodowa

Wychodzi w niedzielę rano.

Rok IV.

Kraków, dnia 12 sierpnia 1928 r.

Nr. 28.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Pl. Matejki L. 7, I. piętro na prawo.

Zydowski dzwonn na trwogę!!

„Niepokój gospodarczy“ ogarnął żydowstwo w Polsce. — Rząd likwiduje pośrednika w handlu. — Zdemaskowanie bajki o antysemityzmie w Polsce.

W ostatnich czasach jesteśmy świadkami niepokoju, jaki ogarnął sfery żydowskie w Polsce.

Baczny obserwator zdoła zauważyć, iż sfery kupieckie żydowstwa nie czują się już tak pewnie na swych pieleszach jak dawniej, że tu i ówdzie coraz silniej daje się odczuć napór żydowstwa na wieś polską, dalejpowolne lecz wytrwale przesiadanie handlarzy żydowskich do dzielnic polskich niezajętych jeszcze a to: Śląska, Wielkopolski, Pomorza, że rzuca się projekty osadzenia żydów na osuszonych bagnach poleskich i t. d. jeżdżą delegaci żydowscy do Ameryki i znów na odwrót, delegaci instytucji finansowych żydów Amerykańskich zaglądną do Polski, wszystko to jest objawem tego „niepokoju gospodarczego“ jaki coraz bardziej przenika ogół żydowski w Polsce.

Co jest powodem tego i co właściwie dzieje się, że żydzi czują się niepewnie u nas w Polsce?

Oto coraz bardziej żydostwo dochodzi do przekonania, że złote czasy nieograniczonego ich władztwa w handlu i kupiectwie minęły bezpowrotnie i już nie wróca, że logika dziejów, logika rozwoju gospodarczego Polski idzie w kierunku wyeliminowania pośrednictwa w handlu a tem samem do zlikwidowania olbrzymiej armji pośredników (czytaj — pasażerów) żydowskich, tuczających się na produkcie i konsumencie. Masy agentów, pośredników i grajzlerników żydowskich czują się zagrożone w swym bycie — a nieubłagana logika wypadków prze coraz bardziej w tym kierunku. Żydostwo zdawać sobie poczyna sprawę, że społeczeństwo polskie przejrzało, że wyszło już z biernej roli barana strzyżonego i gotowego przez chytrego i sprytnego Hebrejczyka czy Chazaro-semitę ze wschodu, że handel i przemysł w Polsce muszą unarodowić się i spolszczyć, bez względu na to, czy to się żydom będzie podobało, czy nie, czy to będzie narażało ich egzystencję, czy nie. I nie jest to wytworem specjalnego antysemityzmu względnie antyjudyzmu polskiego, nie — to żelazna logika dziejów — kieruje wypadkami w Polsce.

Coraz częściej z łam pras żydowskiej rozlegają się głosy ostrzegawcze żydów, głosy wzywające do „przebudowy gospodarczej“ żydostwa w Polsce, — pod adresem rządu polskiego puszczane są próbné balony takich czy innych projektów współpracy (!) żydostwa w dziedzinie gospodarczej z odrodzoną Polską. Są to wszystko jednak rozpaczliwe usiłowania żydów nie chcących żelazną konsekwencją spojrzeć logice wypadków w twarz, nie chcących uwierzyć w to, że miraż Judeo-Polski cho-

ciaż tak ponętny dla żydostwa i garści zaprzędanych żydom „szabesgojów“ — jest raz na zawsze fantazją nie do zrealizowania Ciągła, mrowcza praca uświadamiająca społeczeństwo polskie zapuściła bowiem już tak głęboko swe korzenie, że dziś tylko naprawdę zaprzędany żydom pseudo Polak nie będzie chciał ujrzyć tego ogromu dokonanej pracy, która jakkolwiek jeszcze nie uzyskała prawa uznania wśród ogółu społeczeństwa, wśród żydów jednak jest należycie oceniana...

Moment jest bowiem istotnie dla żydów krytyczny. Oto co pisze na ten temat Dr. F. Rotenstreich w sjonistycznym „Naszym Przeglądzie“ w „Nowym Dzienniku“ i innych pismach żydowskich, a wyznanie jego jest dla nas niezmiernie cenne, bo demaskuje równocześnie antypolską propagandę żydowską szerzoną zagranicą o rzekomym, wybujałym antysemityzmie w Polsce.

W artk. p. t. „Gospodarcza przebudowa żydów“ w N, Przeglądzie z 19/VII b. r. czytamy dosłownie:

„Musimy sobie raz powiedzieć, że w Polsce nie z powodu antysemityzmu ale ze względów innych panuje nie tylko w społeczeństwie, ale i w rządzie tendencja zbliżenia producenta i konsumenta. Rząd przy pomocy swej polityki podatkowej i kredytowej popiera spółdzielnie rolniczo handlowe. Przemysł także dąży do tego, by z wyeliminowaniem pośrednika dotarł do konsumenta.

Różne zarządzenia rządu popierają tendencje panujące w społeczeństwie, a rezultat jest ten, że gros Żydów zajmujących się handlem traci grunt pod nogami, że szerzy się pauperyzacja wśród żydostwa polskiego.

Różne zarządzenia zajmują się organizacją gospodarczą społeczeństwa polskiego, ukraińskiego i białoruskiego, starają się te organizacje przystosować swoje społeczeństwo do tych zmian gospodarczych, które są następstwem upadku liberalizmu gospodarczego.

My jedyni (t. j. żydzi) nie zdajemy sobie sprawy, że narazie nawet w liberalnej Anglii, która dzięki liberalizmowi gospodarczemu doszła do nadzwyczajnego rozwoju, likwiduje się liberalizm gospodarczy. Wyrzeka się go po części nawet partja liberalna Lloyd George'a. Laissez-fairyzm gospodarczy został podczas wojny i po wojnie zlikwidowany. W czasach, kiedy protekcjonizm gospodarczy panuje wszechwładnie, kiedy miejsce indywidualizmu gospodarczego zajął nawet w państwach kapitalistycznych interwencjonizm gospodarczy rządów to my żydzi nie kierowani gospodarczo przez nikogo, ubożjemy, bo zaj-

mujemy placówki gospodarcze, które nowoczesna polityka gospodarcza uważa za zbędne i likwiduje je“

Albo w art. p. t. „Chrońmy żydów przed załamaniem się gospodarczem“ (N. Dziennik“ Nr. 190 z 16 7 b. r.)

„Interwencjonistyczna polityka gospodarcza wypiera nas z placówek gospodarczych, a jeśli nawet dzięki naszej wytrwałości utrzymujemy się na pozycji, to pozycja nasza maleje. Stajemy się z engrosisty detalistą, z kupca kramarzem.

Państwo coraz bardziej stara się o zmniejszenie faz pośrednictwa, coraz bardziej stara się o zbliżenie konsumenta do producenta, a tam gdzie to jest możliwe, zwalcza handel przy pomocy spółdzielni, dając spółdzielniom ulgi podatkowe i kredytowe.

Te polityka interwencjonistyczna rządu trafia w pierwszym rzędzie żydów.

Gdyby nawet państwo nie prowadziło polityki interwencjonistycznej, którą prowadzi i coraz konsekwentniej prowadzić będzie, to trzeba sobie zdać sprawę z tego, że pośrednictwo między konsumentem a producentem ma pewne granice i że jest wykluczonem, a by gros żydów mogło się wyżywić z handlu.

Świat gospodarczy ulega przegrupowaniu, pewne formy znikają, niektóre się jeszcze utrzymują. Spauperyzowane żydowstwo w Polsce nie widzi tych wielkich zmian, jakie się dokonywują. Nie widzi, że mu się grunt gospodarczy usuwa z pod nóg itd. itd.

Jak widzimy żydowstwo bije na alarm! Rząd likwiduje pośrednika w handlu, będącego jedną z najważniejszych przyczyn drożyzny, a ponieważ pośrednikiem tym jest w 99 proc. żyd więc oczywiście żydzi muszą to odczuć na własnej skórze. I stąd to rzucanie się żydów na wieś, to na projekty osuszenia Polesia, to ich ofensywa na b. zabór pruski — mająca na celu uzyskanie nowych terenów, dla swej żyłki paśniętwa.

Tymczasem zaś nie chcą widzieć tego, że celem ich winna być realizacja idei sjonistycznej: wyemigrowanie z Polski do Palestyny. I jak długo do tego nie przyjdzie, będą żydzi narzekać na antysemityzm w Polsce.

Pamiętajcie o funduszu prasowym „Gazety Narodowej“!

Sobotnicy rosyjscy w Kalifornji.

Dziwna sekta rosyjska wyznająca religję żydowską.

Podczas podróży po Kalifornji można się natknąć na osiedla chłopskie, wywierając dziwne wrażenie. Mieszkańcy o typie wybitnie słowiańskim obserwują z wyjątkiem rytuału żydowski. Chłopi ci — to część szczepu rosyjskiego, który przed kilkudziesięciu laty przejął niektóre dogmaty religji żydowskiej. Na rozkaz cesarza Mikołaja I-go zostali oni zesłani na Syberję do obwodu Zakaukaskiego i dopiero w ostatnim ćwierćwieczu przybyli do Los Angeles. Cała grupa liczy wszystkiego czterdzieści rodzin, które zmuszone są zawierać związki małżeńskie tylko pomiędzy sobą i w ten sposób skazani są na degenerację. Inne bowiem pokrewne im grupy znajdują się we wielkim oddaleniu np. w Nowym Yorku i zachodniej Kanadzie i oprócz religji nic ich nie łączy z braćmi z południowej Kalifornji. Dlatego szczep ten zmuszony jest do łączenia się z sąsiadami, jak ormjanami, włochami, meksykańczykami i mołokanami. Starsi szczepu bardzo nad tem ubolewają, widząc jedyny sposób ocalenia w łączeniu się z żydami.

Jednym słowem chłopci są szczepem rosyjskim wyznania mojżeszowego.

Nazywają ich „sobotnikami“. Nazwę tę nadano im jeszcze w Rosji z powodu, że czcili sobotę żydowską. Teraz sobotnicy uważają, że nazwa ta jest nieodpowiednia, ponieważ przyjęli judaizm z wszystkimi jego formami. Pragną, by ich poczytywano za żydów, wykonują ściśle najdrobniejsze przepisy religijne i bardzo się trapią, że nie rozumieją po żydowsku i hebrajsku, co według ich mniemania przeszkadza im do całkowitego zlania się z żydami. Istnieją jednak inne trudności, nie pozwalające na proces asymilacji. Przedewszystkiem żydzi nie są zwolennikami prozelityzmu i zwykle odradzają zmianę religji tym, którzy pragną przejść na judaizm. Następna trudność polega na różnicy poziomu społecznego.

W środkowej Rosji, która była kolebką sobotników, żydzi nie mieli wobec nich tendencji odpychających. Gdy sobotnicy pomimo doznawanych prześladowań nie chcieli porzucić nabytej wiary i wygnani z Rosji przybyli do Kalifornji, zamieszkali tam żydzi dziwili się z początku, ale udzielali sobotnikom pomocy i poparcia. Później zapał ostygł i żydzi zachowują się wobec sobotników zupełnie obojętnie. Żydzi ortodoksyjni, zamieszkali w Los Angeles widzą w sobotnikach w najlepszym razie półżydów, zaś grupa żydów reformowanych uważa tych samych sobotników za ludzi bardzo zacofanych. Z tych wszystkich powodów powstała widoczna zapora pomiędzy żydami a sobotnikami.

Sobotnicy szukają więc zbliżenia z mołokanami, długobrodymi, białymi słowianami, z którymi sąsiedowali jeszcze w Rosji środkowej i za Kaukazem i z którymi razem przybyli do Kalifornji, pociągając widocznie łagodnym klimatem tego kraju. Pewien dziennikarz amerykański opowiada zarówno o sobotnikach jak i o mołokanach wiele ciekawych szczegółów. Ta sekta rosyjska mołokanów wierzy w Chrystusa, ale nie uznaje kapłanów i żywi się wyłącznie produktami mlecznymi skąd też powstała ich nazwa mołokanów. Ponieważ i oni przejęli niektóre odrębności religji żydowskiej jak np. święcenie soboty, zamiast niedzieli, obrzezanie i przyjmowanie nauczycieli żydowskich, więc mogło nastąpić zbliżenie pomiędzy sobotnikami i mołokanami. Podczas odwiedzeń amerykańsina oba szczepy prowadziły za-

cięte dysputy w kwestjach religijnych. Rozmowa była jednak wesoła, przeplatana rosyjskimi pieśniami, przyczem spożywali swe tradycyjne potrawy. Mołokanowie nosili jeszcze swe narodowe ubiory rosyjskie, sobotnicy natomiast wyglądali w swych ubraniach na amerykańców. Widocznymi były tu już wpływy wielkomiejskich żydów amerykańskich. Sobotnicy naśladowują żydów nawet w wyborze zajęć i zawodów. W wielkich miastach są handlarzami, kramarzami i sprzedawcami ulicznymi, zajmują się też rzemiosłem i drobną fabrykacją. Próby, podjęte przez nielicznych sobotników, by osiąść na roli spełzły na niczem, pociągnawszy za sobą tylko stratę pieniędzy i gruntu.

Sobotnicy z Los Angeles chętnie używają w stosunkach pomiędzy sobą starych imion rosyjskich, więc słychać na ulicy ludzi wołających na siebie Iwan, Wasyl, Stiepan, Mikołaj wraz z imionami ojców. W obecności żydów natomiast wołają na siebie imionami biblijnymi jak

Sara, Lea, Jozue. Pod temi imionami figurują w dokumentach urzędowych.

Biblia sobotników składa się tylko ze starego Testamentu w językiem rosyjskim. Książka do nabożeństwa drukowana jest w językach rosyjskim i hebrajskim lecz nie używają tej książki do nabożeństwa w synagogach ze wstydu przed żydami, którzy się modlą po hebrajsku. Modlitwy czytane bywają w domu najstarszego i śpiewane na melodję rosyjsko-biblijną. Legendy ich są nadzwyczaj poetyczne. Opowiadają o mistycznym pochodzeniu szczepu o doznanych w Rosji cierpieniach z powodu przyjęcia nowej wiary, o katuszach w kopalniach syberyjskich i awanturczym pochodzie do Ameryki. W każdej z tych legend występuje imię Zacharjasza, który miał być ich pierwszym nauczycielem, a którego działanie przeniesione jest w legendzie na wiek 15-ty i Moskwę.

Ruch ku żydostwu objął szlachtę i duchowieństwo potem dopiero napłynęła fala chłopstwa.

Obecnie czują żywe zainteresowanie dla Palestyny i dla żydów całego świata, a szczególnie dla żydów nowojorskich, którzy w swoim czasie, kiedy sobotnicy byli w drodze do Kalifornji, przyjęli ich gościnnie i udzielili pomocy.

Miljonowe oszustwa żydów na skarbie Państwa.

(Lawina afer przemysłowych uprawianych przez żydów rośnie.)

Miljonowe straty.

W okradaniu skarbu państwa jest żydostwo niemal dosłownie bezkonkurencyjnym. Przychodzi prosto stworzyć w dzienniku stałą rubrykę oszust przemysłowych dokonywanych przez zorganizowane szajki żydowskie a ujawniane wciąż przez władze graniczne i celne, sfery ilustrujące „wielką rolę” jaką żydzi odgrywają w handlu polskim konkurując ceną i towarem nabytym na nielegalnej, oszukańczej drodze z uczciwym kupiectwem polskim. Nie przebrzmiały jeszcze echa wielkich afer przemysłowych tytoniu w balach tektury z Austrii, tekstyliów z Czechosłowacji, jeszcze nie zdążyły sądy załatwić się z żydami-bohaterami przemysłownictwa sacharyny do Katowic i Krakowa, jeszcze nie zasiedli za kratkami kryminału żydzi Zweig i Ritterman za przemysłownictwo jedwabiu ani ich współwyznawcy Stauer, Enoch, Klein i towarzysze nie zagrzali jeszcze dobrze miejsca w więzieniu za przemykanie tytoniu i papierosów z Austrii, a już nowe oszustwa przemysłowe żydowskie zostały ujawnione tym razem — dla urozmaicenia — w Warszawie.

Mianowicie władze straży granicznej przystąpiły do zlikwidowania zorganizowanego na olbrzymią skalę żydowskiego przemysłownictwa futer. Przemysłownictwo w handlu futrami — jak podaje prasa warszawska i jak twierdzą zainteresowane władze — święci triumfy. Przemysłownicy tak opanowali tę gałąź handlu, że oni dziś dyktują ceny i oni uzależniają od swej działalności największe firmy. Mówiło się już głośno, że 90 procent rynku węgierskiego jest nasycona towarem nielegalnego pochodzenia. Na podstawie tych informacyj przeprowadziła straż graniczna masowe rewizje w Warszawie z nieoczekiwanym wprost rezultatem.

Zakwestjonowano już kilka wagonów najdroższych skórek futrzanych szmuglowanych, lub też pochodzenia niemieckiego. Zakwestjonowany towar, jak stwierdzono na podstawie ekspertyzy fałszywych stempli, do Polski sprowadzany był przez przemysłowników z Austrii lub Francji. Cha-

rakterystyczną jest rzeczą, co należy zresztą zostało ocenione przez władze zainteresowane, że kupcy, którym do tej pory konfiskowano przemykany towar, w momencie rewizji nie mieli żadnych świadectw celnych, a po kilku dniach przedstawiali wszystkie potrzebne dla zatarcia śladu przemytu dowody.

Rewizje objęły blisko 70 składów i mieszkań prywatnych.

Jedną z główniejszych postaci w przemysłownictwie aferze futrzanej, jest niejaki **Rappaport Jozek**, właściciel składu na Nowowiniarskiej. Zaskoczony niespodziewaną rewizją p. R. nie umiał na swoją obronę przemówić słowa. Wykrętne odpowiedzi go zgubiły. Gdy strażnicy przybyli powtórnie, aby zakwestjonowany towar przewieźć do urzędu celnego, mieszkanie zastały zamknięte. W mieszkaniu jest służąca i kuzynki, które opowiadają że Rappaporta niema w domu, gdyż wyjechał on zagranicę. Wobec takiego stanu rzeczy, za zbiegłym Rappaportem zarządzono poszukiwania policyjne.

Akurat w czasie rewizji, w składzie Rothera przyszedł tam z przemyknym towarem niejaki **Abram Najheftel**. Stworzyła się wówczas sytuacja dość komiczna. Wobec strażników Rother z Najheftlem nie przyznawali się do znajomości.

Przy okazji likwidowania przemysłownictwa afer futrzanej, przeprowadzono rewizje w kilku podejrzanych składach jedwabniczych, gdzie zakwestjonowano materiały na kilkaset tysięcy złotych.

Z wyników rewizji w kilkudziesięciu wypadkach, na pierwsze miejsce wybijają się postacie takich osób, jak: **Szmurak S., Checiner J., Rother S. Zilberkweif B., Karmazyn M., Rappaport Abraham Tylko Szlama, Pilczer J., Baltaj, Mojzel Al., Mejzel Boruch, Apfelbaum Icek, Janowski i Sucharewski.**

W ostatniej chwili okazało się, że Zw. Kupców kuśnierzy jest również opanowany przez „dyktujących” przemysłowników. W lokalu Związku po zapoczątkowaniu re-

wizyj likwidujących futrzaną aferę przemytniczą odbywają się dzień i noc obrady „nad wytworzoną sytuacją“.

Kilku bardziej ustosunkowanych „wiązkowców” miało nawet wysłać depeszę do piosła Wiślickiego, bawiącego w Zakopanem z prośbą o natychmiastowy przyjazd i interwencję w min. skarbu (!) Drugą depeszę wysłano do pokrewnego związku w Paryżu z prośbą o interwencję w ambasadzie polskiej, gdyż w przeci-

wnym razie nie będą na czas zapłacone weksle na towar sprowadzony do Polski legalnie (!!).

Skarb Państwa na przemycaniu futer stracił tylko w ostatnim roku na podstawie pobieżnych obliczeń kilkanaście milionów złotych.

Nad wykryciem dalszych szczegółów tej jednej z wielu afer oszukańczych żydowskich pracuje toczące się śledztwo.

Bolszewickie przygotowania.

6. kongres Międzynarodówki bolszewickiej w Moskwie.

Podczas gdy w państwach europejskich panuje obecnie w życiu politycznym zupełny spokój w Rosji sowieckiej ożywienie polityczne w tych właśnie dniach dochodzi do swego punktu szczytowego. Przyczyną zjawiska tego jest odbywający się w Moskwie 6 kongres komitetu, czyli Międzynarodówki Komunistycznej, który przy udziale licznych delegatów z rozmaitych państw europejskich i pozaeuropejskich pomimo letnich upałów obraduje pilnie nad zagadnieniami polityki międzynarodowej moskiewskich obrońców proletariatu.

Głównym przedmiotem obrad 6 go kongresu komitetu jest sprawa referencyjnego programu komunistycznej międzynarodówki. Na kongresie moskiewskim urodzić się ma niejako drugie wydanie katechizmu komunistycznego, obowiązującego wszystkich komunistów na świecie. Program komitetu zawiera cały szereg teoretycznych uwag na temat światowego systemu kapitalistycznego, rozwoju rewolucji światowej i celów międzynarodówki komunistycznej. Ponadto w programie omówiono taktykę komunistów w dziedzinie przemysłu gospodarstwa wiejskiego, handlu, kredytu, oświa-

ty itp. we wszystkich tych państwach gdzie — zdaniem bolszewików — oczekiwać należy zwycięstwa komunizmu. Program ten przewiduje nawet możliwość zaprowadzenia t. zw. komunizmu wojennego w szeregu państw europejskich, a to w celu podważenia fundamentu materialnego tych klas, które wrogo są usposobione względem proletariatu.

Wiele uwagi poświęca program międzynarodówki komunistycznej poszczególnym państwom pozaeuropejskim, głównie kolonom i półkolonom. W sprawach dotyczących polityki komitetu w Chinach i Indiach, program międzynarodówki porusza obok problemu dyktatury proletariatu również i kwestię niezależności narodowej.

Specjalny rozdział programu międzynarodówki komunistycznej omawia znaczenie Unii Socjalistycznej na polu międzynarodowych przygotowań do rewolucji światowej. Wskazując na niemożliwość uchronienia świata przed konfliktem między ustrojem kapitalistycznym a komunizmem, program komitetu stwierdza, że konflikt taki znajdzie swój wyraz w zafargu zbrojnym między państwami burżuazyjnymi, a ZSSR.

Żydowscy partacze powiększają grono stanu rzemieślniczego.

Z kół rzemieślniczych dochodzą nas alarmujące wieści. Oto ministerstwo przemysłu i handlu okólnikiem z dn. 13 ub m. Nr. P. D. 1143 zarządziło, by władze przemysłowe I-ej instancji wydawały karty rzemieślnicze tym wszystkim, którzy przedstawiają wymagane przez art. 198 ust. 4 Ustawy Przemysłowej dowody, że prowadzili rzemiosło przed 15 grudnia 1927 r. Takie stanowisko ministerstwa P. i H. sprzeczne z brzmieniem ustawy, jak również z poprzednimi okólnikami ministerstwa musi budzić b. poważne obawy zarówno co do składu przyszłych Izb rzemieślniczych, jak również co do poziomu rzemiosła, który przez zaliczenie w poczet rzemieślników (zamiast, jak być powinno prowadzących rzemiosło na podstawie praw nabytych) liczących rzesz partaczy — żydów, ulegnie

bardzo znacznemu obniżeniu.

Nie ulega wątpliwości, że min. P. i H. wydając wspomniany okólnik, nie mający podstaw prawnych w ustawie, kierowało się nie tyle dobrem rzemiosła któremu ten okólnik wyraźnie szkodzi a poprostu względami politycznymi tj. niestety uległością wobec żydów mającą rzekomo zjednać ich dla państwa a nie zdobywającą poparcia żydów nawet dla obecnego rządu.

Niewątpliwie chrześcijańskie organizacje rzemieślnicze grupujące istotnie wykwalifikowanych rzemieślników (mistrzów i czeladników) zaskarżą do Najwyższego Trybunału Administracyjnego powyższe zarządzenie min. P. i H. jako godzące w ich najżywoźniejsze interesy. Akcja ta spotka się z bezwzględnym poparciem wszystkich którym dobro rzemiosła leży na sercu.

Król żydów całego świata

poszukuje szabesgoja na stanowisko ministra lub sekretarza.

W Białymstoku obija progi różnych urzędów państwowych, redakcji i instytucji społecznych niejaki Michel Grodzieński, który tytułuje siebie „królem żydów całego świata“.

Michel Grodzieński żyd, był przed wojną dość zamożnym fabrykantem mebli w Białymstoku. Oszczędnością zdołał zebrać mały kapitał, który przeznaczył na posag dla swoich córek.

W roku 1910 Grodzieński jako bogokojny żyd był bardzo zmartwiony, że rozpoczęta w Białymstoku budowa nowej synagogi została z braku funduszy wstrzyma-

na. Grodzieński podjął tedy z rosyjskiego banku państwowego złożone tam oszczędności i sam wraz z rzemieślnikami i robotnikami przystąpił do dalszej pracy nad budową synagogi opłacając wszelkie wydatki.

Jednakże suma uciufana przez Grodzieńskiego w ciągu długoletniej pracy na posag dla córek, nie wystarczyła na tak ogromne dzieło jak budowa dużego gmachu synagogi. Grodzieński rozpoczął tedy zbieranie ofiar na ten cel wśród ludności żydowskiej. To energiczne krzątanie się Grodzieńskiego koło budowy synagogi pobu-

dziło wreszcie żydowskich działaczy społecznych do zainteresowania się tą sprawą. Ujęli oni dalszą budowę synagogi w swoje ręce. Ale Grodzieński, którego komitet budowy usunął od współpracy uczuł się obrażony, tembardziej, iż marzył o tem że będzie za swoją pracę i iniejaływe wyróżniony i zajmie zaszczytne „dla wierzącego żyda stanowisko członka zarządu synagogi. Kiedy wszystkie jego marzenia prysnęły Grodzieński począł wypisywać w miejscowych pismach skargi na członków gminy żydowskiej, którzy usunęli go od pracy mimo, że dla sprawy budowy synagogi poświęcił on posag swoich córek. Na tem tle rozwinęła się polemika, która bardzo podziałała na Grodzieńskiego. Urok wydrukowanego w pismach własnego (nazwiska i polemika przyprawiła go o pomieszenie zmysłów. Owładnęła nim manja wielkości.

Kiedy wybuchła wojna, Grodzieński zaczął głosić, że jest to kara boska za pokrzywdzenie go przez jego współwyznawców.

W czasie okupacji niemieckiej stan psychiczny Grodzieńskiego nie uległ zmianie na lepsze. Kiedy w roku 1919 w Warszawie miały się odbyć wybory do Sejmu ustawodawczego, Białystok znajdował się jeszcze w ręce okupanta niemieckiego. „Żydowskie stronnictwo ludowe“ umieściło na swej liście kandydatów m. in. M. Grodzieńskiego z Warszawy. Manjak z Białegostoku był przekonany, że to on. Zgłosił się do urzędującego już w Białymstoku komisarza rządu polskiego, p. B. Szymańskiego, który nie orientując się, że ma do czynienia z człowiekiem nie normalnym wydał mu na urzędowym blankiecie przepustkę zaświadczaając, że „Michel Grodzieński z Białegostoku wędruje do Warszawy jako kandydat żydowski i wraca z powrotem“. Dokument ten Grodzieński przechowuje pieczołowicie i jeszcze obecnie pokazuje każdemu na dowód, że istotnie miał być wybrany do Sejmu lecz „zamieniono“ go i do Sejmu kandydował jakiś „falszowy“ Grodzieński.

Z biegiem czasu stan Grodzieńskiego znacznie się pogorszył. Od czasu do czasu pisuje on listy do Marszałka Piłsudskiego któremu proponuje podział władzy nad całym światem. Marszałek Piłsudski ma pannać nad ludami chrześcijańskimi a Michel Grodzieński nad żydami całego świata. Grodzieński bezskutecznie usiłował już rozmówić się z wojewodą białostockim, niedawno był w Warszawie i urządził skandal w gminie żydowskiej, ponieważ i tam nikt nie chciał go uznać jako króla lub prezydenta żydowskiego.

Obecnie zgłasza się on ze swojemi zażaleniami i skargami do różnych urzędów państwowych i czyni urzędnikom „świetne“ propozycje. Każdy, kto mu ułatwi objęcie panowania nad narodem żydowskim może uzyskać od niego stanowisko ministra skarbu, lub co najmniej osobistego sekretarza króla żydowskiego.

„Kara za pogromy“.

Pod takim tytułem zamieszcza sjonistyczny „Nowy Dziennik“ wiadomość z Bukaresztu podaną przez pismo „Cuwentul“ a dotyczącą zamierzonego rzekomo wykluczenia Rumunów z wszechświatowej federacji studenckiej jako „karę“ za antyżydowskie rozruchy zeszłoroczne, jakie miały miejsce w Wielkim Warzadynie, w Siedmiogrodzie.

Prasa żydowska podaje iż wykluczenia Rumunii domaga się związek studencki w Anglii, który jest popierany przez Włochy, Węgry, Jugosławję, Szwajcarię i Amerykę. Po stronie Rumunii będą Francja, Polska, Czechosłowacja, Bułgaria, Turcja, Grecja, Portugalia i Estonia. Możliwym jest, że w razie wykluczenia Rumunii wystąpią z Federacji również Polska i Czechosłowacja.

Kto wie czy owe rzekomo zamierzone wykluczenie Rumunii nie jest tylko pobożnym życzeniem żydów.

Tysiące rodzin żydowskich zrujnowanych przez spekulantów żydowskich!

Baczność przed żydowskimi towarzystwami ubezpieczeń.

Pisaliśmy już niedawno na tem miejscu o zamaskowanych towarzystwach asekuracyjnych, które naciągają naiwnych chrześcijan aby potem robić ich kosztem lepsze interesy i dorabiać się majątków.

Ostatnio nadeszły wiadomości z Rumunii o bankructwie tamtejszego żydowskiego towarzystwa ubezpieczeniowego „Concordia“, wypłacającego premje posagowe.

W towarzystwie tem ubezpieczali się przezważnie rzemieślnicy żydowscy i mniej za możni kupcy z Mołdawji i Bessarabji. Na

sku ek ogłoszenia bankructwa tysiące rodzin ubezpieczonych zostało zrujnowanych.

Dyrektorzy „Concordji“ żydzi: Goldstein, Lupu, i Edelstein zostali aresztowani.

Tymczasem na wiadomość o bankructwie „Concordji“ przed gmachem towarzystwa zebrały się tłumy poszkodowanych, które wtargnęły do wnętrza i zdemolowały doszczętnie lokal „Concordji“.

Prokuratorja stwierdziła, że w kasie tow. brakło przeszło 60 milionów lei.

Oto jaskrawy przegląd spekulacji żydowskiej!..

Łańcuch prasowy „GAZETY NARODOWEJ“.

Jeden z Przyjaciół pisma naszego p. Bolesław Jaworski, em. urzędnik poczt. w Krakowie zapoczątkował t. zw. łańcuch prasowy „Gazety Narodowej“ nadesłał nam bowiem pismo następującej treści:

„Na wezwanie“ ks. Muszyńskiego przesyłam na fundusz prasowy „Gaz. Nar.“ 5 zł. i równocześnie wzywam niżej podanych Panów o łaskawe złożenie wzgl. przesłanie dowolnej kwoty:

Wnego Pana **Jakóba Pennara** obywatela i kupca w N. Sączu,

W. P. **Juljana Repczyńskiego**, dyrektora urz. poczt. Tarnów 2,

W. P. **Stanisławę Pawulską** właśc. handlu towar. korz. Kraków, Długa 29,

W. P. **Zdzisława Jaworskiego** prac. techn. Kraków Św. Filipa 3,

W. P. **Edwarda Jaworskiego** pomoc. handlowego Kraków Św. Filipa 3,

W. P. **Antoniego Butczera** właśc. zakładu kowalskiego i kolodsz. w N. Sączu,

W. P. **Bolesława Pawlikowskiego** obywatel w Nowym Sączu,

W. P. **Edwarda Gacka** em. dyrektora szkół powsz. w Krzeszowicach,

W. P. **Zofję Gackównę** nauczycielkę w Krzeszowicach,

W. P. **Jana Cyrkowicza** dyrektora urzędu poczt. w Garlicach,

W. P. **Zdzisława Buczaniewicza** st. kontr. i naczelnika odrz. list. Lwów 1,

W. P. **Marjanna Klusa** zast. dyr. urzędu poczt. Lwów 2,

W. P. **Karola Stipala** st. oficj. i kl. urz. poczt. Lwów 2,

W. P. **Józefa Gantera** dyr. urzędu poczt. Tarnów 1,

W. P. **Józefa Saromę** st. kontr. urz. poczt. Tarnów 2,

W. P. **Jana Hanulę** referendarza, dyr. poczt. i telegr. Katowice,

W. P. **Michał Olszewski** ze Stanisława 6 zł.

W. P. **Edward Moździeński** ze Słupcy 5 zł.

W. P. **Ignacy Chębowski** z Krakowa 5 zł.

W. P. **Marja Łepkowicz** z Warszawy 8 zł.

W. P. **Aleksander Róg** z Łodzi 2,

W. P. **Marjan Rudka** z Bielska 5,

W. P. **Zofja i Jerzy W.** z Krakowa 10,

W. P. **Stefan Zieliński** ze Lwowa 6,

W. P. **Józef Czajka** z Tarnowa 3,

W. P. **Mieczysław Szeliga** z Przemysła 4,

W. P. **Włodzimierz Jelski** z Tarnopola 2 zł.

Ogłaszając powyższy list składamy p. Boł. Jaworskiemu gorące podziękowania, ufni, iż inicjatywa Jego podobnie jak ks. J. Muszyńskiego wyda spodziewany rezultat przyczyni się tem samem do podtrzymania egzystencji tej placówki ideowej, jaką jest „Gazeta Narodowa“ w walce o ożydzenie kraju.

Zmiana konstytucji, dyktatura czy monarchja?

Ożywiona dyskusja ustrojowa w całej prasie polskiej — przygotowaniem do decydujących wypadków jesiennych.

Od czasu głośnego wywiadu Marsz. Piłsudskiego, który wywołał taką olbrzymią wrzawę pro i contra w całym społeczeństwie naszym nie schodzi z łam pras polskich dyskusja na temat przyszłego ustroju Państwa Polskiego.

Lansowane są najrozmaitsze projekty zmiany Konstytucji, omawiana jest sprawa dyktatury, ba, nawet monarchji — wszystko to zaś ma na celu jakimikolwiek chodzą drogami: zmianę naszych stosunków i sytuacji państwowych na lepsze.

Przejdziemy więc po kolei co charakterystyczniejsze projekty i głosy prasy:

Naczelnik i Kanclerz Państwa.

I tak Agencja Wschodnia podaje:

„W związku ze zbliżającą się sesją jesienną izb ustawodawczych ożywiła się na terenie Bezpartyjnego Bloku praca nad pro-

jektami reformy konstytucji. Niezależnie od projektu konstytucji, opracowanego przez grupę posłów konserwatywnych, w łonie B. B. także i Zjednoczenie miast i wsi przystąpiło do opracowania projektu konstytucji, za podstawę którego służy projekt prezesa Bukowieckiego. Opracowany projekt przewiduje m. in. wybór Prezydenta drogą plebiscytu oraz zmianę nazwy Prezydenta na Naczelnika Państwa. Projekt przewiduje dalej stworzenie instytucji Kanclerza Państwa, zamiast prezesa Rady ministrów, któryby zastępował Prezydenta — nie jak dotychczas marszałek sejmu. Kwestją sporną pozostaje jednak zasada jedno- czy dwu izbowości. Powyższy projekt przestany ma być do prezydium B. B.“

Projekt zmiany ordynacji wyborczej według prawicy Sanacyjnej w zarysach przedstawia się następująco:

Liczba posłów w nowym Sejmie obranym według nowej ordynacji zostanie zredukowana równo o 50 proc. Na terenie samego państwa za wyjątkiem kresów wschodnich i zachodnich zaprowadzone mają być okręgi jednomandatowe. Dla terenu kresów do których należy również Małopolska wschodnia ma być zachowana zasada proporcjonalności przy równoczesnym ustaleniu ilości mandatów dla ludności polskiej.

Projekt lewicy sanacyjnej.

Na łamach „Przełomu“ omawia projekt rewizji Konstytucji Stanisław Bukowiecki. Projekt powyższy ma być wyrazem poglądów lewicy Sanacyjnej. Chciałby on zrewidować Konstytucję w tym sensie aby stworzyć „silną niezawisłą władzę Naczelnika Państwa“, który powinien mieć stanowisko „dominujące“ i mógł „istotnie prowadzić państwo“.

Co do stosunku Naczelnika Państwa do sejmu, żąda autor dalszego rozszerzenia pełnomocnictwa Naczelnika Państwa przez zapewnienie mu (a nie rządowi, jak dotychczas) prawa inicjatywy prawodawczej, przez udzielenie mu praw weta zawieszającego przy zachowaniu nadal prawa wydawania dekretów.

Stosunek głowy państwa do rządu wyobraża sobie p. Bukowiecki w ten sposób: Rząd musi być naprawdę zawisły od Głowy Państwa i od niej wyłączone. Ministrowie winni być powoływani swobodnie przez Naczelnika Państwa, jako osoby naprawdę jego zaufania, podobnie przez niego zwalniani i przed nim odpowiedzialni służbowo i politycznie. Niema odpowiedzialności politycznej ministrów wobec sejmu; jest tylko odpowiedzialność konstytucyjna (za naruszenie ustaw).

Na to, aby Naczelnik Państwa był naprawdę samodzielnym, „konieczne jest powoływanie go przez naród w drodze powszechnego głosowania“. Jaką drogą? Autor nie opowiada się tu kategorycznie, idzie mu bowiem o samą zasadę, dopuszcza wszakże pewien udział sejmu np. „wybór dwóch kandydatów, postawionych przez sejm“.

Stanowisko p. Bukowieckiego wobec kwestji reformy sejmu jest następujące. Autor odrzuca odrazu wszelką reformę wyborczą, któraby ograniczyła powszechne prawo głosowania. Sejm zatem, według jego idei wychodzi z powszechnego, pięcioletniego głosowania. „Zasadnicza jego kompetencja ustawodawcza i budżetowa pozostałaby bez zmiany“. Natomiast sposób powstania i skład senatu musiałby być całkiem odmienny od obecnego. Głównym tronem Izby drugiej byłiby delegaci ciał obradujących samorządu terytorjalnego, pochodzącego z wyborów powszechnych, poza nimi zaś wybrańcy samorządu zawodowego i wryliści. Autor kwestjonuje (trafnie ujętymi argumentami) wartości t. zw. przedstawicielstwa interesów zawodowych. Rozszerzenia kompetencji senatu nie uważa za potrzebne.

Projekt Konserwatystów: system korporacyjny na wzór faszystowski.

Natomiast na łamach „Czasu“ przedstawia swój projekt nowej konstytucji prof. Wład. Leop. Jaworski, jeden z najwybitniejszych prawników i Konserwatystów polskich. Chodzi mu o rolę samorządowych związków zawodowych.

Organizacje zawodowe istnieją już u nas wprawdzie, ale należy je przekształcić, uzupełnić, rozwinąć, „zlać z Państwem“. Jest to zasadnicza kwestja dziejowa obecnej chwili — pisze prof. Jaworski — „Jeżeli każdy, kto nie jest proletariuszem nie ma być z powierzchni, jak w Rosji, usunięty, jeżeli każdy, kto nie należy do zwyczajnej organizacji, nie ma być, jak w Italji, wyrzucony poza nawias życia państwowego, to nie ma innej drogi, jak wciągnąć, wcielić te organizacje w państwo, Eksperyment faszystowski jest okrutny — i moim zdaniem — nie będzie miał powodzenia, jeżeli na czas nie ulegnie zmianie. Ale zasadnicza myśl jest trafna i moim zdaniem jedyną. Polega bowiem — jak się sam

Paweł Letniowski.

(VII)

Do walki z jadem społecznym.

Alkohol działa nie tylko na ludzi, którzy go konsumują, piją, ale i na ich potomstwo wpływa alkohol bardzo ujemnie i to nie tylko pod względem fizycznym, na organizm, ale umysłowym i moralnym. Stąd różni badacze określają alkohol jako jad dziedziczny. Dostaje się on i do komórki rozrodczej w której uszkadza główne składniki tłuszczowe, tak samo jak w mózgu. Ważną przytem jest ta okoliczność, że alkohol uszkadza w zarodku tę jego część z której powstaje układ nerwowy i skóra. Uszkodzenie płazmy rozrodczej przez alkohol może nastąpić już w dwie godziny po jego spożyciu i to nawet jednorazowem. Wiedzano o tem już w starożytności, skoro wydawano w tym względzie odpowiednie zarządzenia. Nowoczesne zaś spostrzeżenia wskazują wyraźnie, że potomstwo poczęte w czasie, gdy jedno choćby z rodziców było pod wpływem alkoholu jest dotknięte często różnymi wadami fizycznymi i umysłowymi, że jego rozwój fizyczny i umysłowy zostaje zahamowany, upośledzony i okazuje różne wady utworowe. Zrozumiałą przeto jest rzeczą, jak bardzo szkodliwym ze względu na potomstwo jest nałóg picia, choćby u jednego z rodziców. Badania wykazują nam to najlepiej. Z badań Stockarda wynika, że na zbadanych 10 rodzin niepijących i tyleż pijących, miały pierwsze 10 rodzin 61 dzieci a pijące tylko 51. Tu już uderza nas bardzo widoczna różnica na niekorzyść rodzin pijących. Z 61 dzieci, rodziców niepijących,

umarło w 1 roku życia 5-ro w dalszych latach 6-ro a zdolnych do życia pozostało 50-ro dzieci czyli przeszło 80%. Natomiast z 54 dzieci, rodziców pijących, umarło w 1 roku życia aż 22 dzieci, w następnych latach 21 dzieci, tak, że pozostało przy życiu 11-ro dzieci czyli 20%. Straszny obraz spustoszenia alkoholicznego na potomstwie rodziców pijących i wymowny skutek używania trunków przez rodziców. Skoro tedy dzieci nasze wskutek używania alkoholu przez rodziców dotknięte bywają tyloma dolegliwościami i ułomnościami nie będzie wolne od tychże i całe nasze społeczeństwo, które może dzięki ostatniej wielkiej wojnie światowej, przyspieszającej wystąpienie skutków tego nałogu społecznego na zewnątrz znalazło się w stanie ostrego jego przesilenia, do którego walki zachodzi konieczna i rychła potrzeba by za lat parę nie było zapóźno. Wszak dożo naszych wad i ułomności przypisać należy temu właśnie nałogowi. Poznały się na tem już bardzo dawno nie tylko organizacje społeczne, ale i czynniki rządzące państwem, które widząc karzące społeczeństwo, chcą stroną fizycznego wychowania zająć się serdecznie, by w ten sposób zapobiec złu wyrządzonemu organizmowi przez alkohol. Lecz to jest znikoma przeciwalka w tym kierunku, wobec szumnego afiszowania monopolowych napojów alkoholowych idących w lud w setkach tysięcy hektolitrow.

Skandale wśród rabinów żydowskich.

Syn cudotwórcy z Komarna na „gościnnych występach“ w Berlinie i Lwowie.

W ostatnich czasach coraz częściej na łamy prasy dostają się wiadomości z zakulis życia „wielkich“ rabinów i cadyków żydowskich, a szczegóły te nie przynoszą bynajmniej chluby ani samym osobom „cudotwórców“ żydowskich ani gromadzie owieczek ortodoksyjnych, zgrupowanych około swoich sławnych talmudystów.

Pisaliśmy już o tajemnicach dworu rabina bełskiego, dalej rabina z Munkacza, Góry Kalwarji i td.

Obecnie podajemy parę szczegółów z eskapad syna „cudotwórcy“ w Komarnie we wsch. Małopolsce.

Już od lat kilku krążyły wieści, że na dworze „cudotwórcy“ z Komarna nie dzie-

je się dobrze. Cała ortodoksja zarówno miejscowa, jak liczni zresztą zwolennicy i zwolenniczki rabina w kraju, krzywem okiem patrzyli na występy „nieudatego“ syna cudotwórcy w Komarnie. 40-letniego Szulima Safrina, którego zapędy i nieodpowiedzialne poczynania nie przynosiły zaszczytu dworowi rabinackiemu. Syn i „następca tronu“ cudotwórcy komarneńskiego, który zdobył sobie ostrogę ryceza dziarskich wyczynów erotycznych, dobiega w latach swoich czterdziestki. Mimo tak poważnego wieku przebrał w latach ostatnich miary. Nie pomogło ani prestige dworu, nie liczył się z żoną i dziećmi i w czasach ostatnich stał się całkowicie niewol-

Pan nie wie, pan nie miarkuje, ile ja mam dla pana przychylności. Niech się pan nie spieszy, niech-no pan opowie jak panu idzie w Brzozówce. Ach, dla mnie to smutne jest!

— Dla pani?

— Nie mam co dwa razy powtarzać Kto się ożeni to się odmieni. Pan będzie tu rzadkim gościem ja nie będę pana widywała tak często, nie będę tyle targowała, co teraz. Będzie smutno... Ze wszystkich panów, jacy tu u mnie bywają pan był najprzyjemniejszy pan.. jedyny pan. Myśmy czasem porozmawiali, czasem pożartowali, teraz biedna Małka nie będzie miała do kogo słowa przemówić..

Uśmiechała się, ukazując równe, białe zęby rzucając spojrzenia wymowne, ale młody człowiek przyjmował to obojętnie: był strapiony i kwaśny.

Gdy odchodził, Małka dotknięta w swej dumie rzuciła za nim piorunujące spojrzenie i przekleństwo. —

Słusznie mówił swego czasu pewien uczony, że djabeł obrawszy sobie za współniczkę swych figlów kobietę, przedewszystkiem napelnia ją pychą: to jest jego główny, podstawowy materiał a reszta to tylko dodatki. —

Właśnie w Malce wzburzyła się pycha i gdyby Mojsie Fisch mógł czytać w myślach swej małżonki, toby drzemający w nim lew przebudził się i ryknął z radości. — Ale Mojsie tego rodzaju czytanie nie umiał. — Spozrzegl tylko, że Małka jest bardzo zła i zagniewana, że wytargala posługującego w sklepie żydka, a kucharkę swoją obrzuciła gradem strasznych przekleństw. — Mojsie nieśmiało zapytał o przyczynę gniewu a usłyszawszy lakoniczną odpowiedź „Idź do djabła!“ poprzestał na tej i formacji i udał się na rynek gdzie zazwyczaj można było się dowiedzieć o wszystkich nowościach dnia. —

W Brzozówce wszystko napozór szło, zwykłym trybem. Zosia coraz była smutniejsza, a ciotka Gertruda przestała ją pocieszać. —

O panu Stanisławie nie wspominała wcale, pomimo, że dwa razy jeździła do jego matki na Maidan. —

O czem tam radziły, i co radziły, nie mogły się panny dowiedzieć ale to się jakimś sposobem wykryło, że posyłały po dziada Andrzeja.

I to również na jaw wyszło, że Błażej był, że mu pani Zawadzka torbę różnym prowiantem napelniła, że obie z ciotką

Wprost z pasiek.

Miód lipcowy

lecniczy, czysto pszczołny pod gwarancją w blaszankach 5 kg. 16.80 zł. — 10 kg. 31.50 — 20 kg. 60. zł. wraz z blaszanką i opłatą pocztową wysyła z własnych pasiek za pobraniem pocztowem

Katolicka firma „PATOKA“
Kupczyńce Poczta Denysów

nikiem swego „niebezpiecznego wieku“ i doprowadził zachowaniem się swem do skandalicznych rezultatów.

Już dawno mówiono, że Szulim Safrin z Komarna wiezie żywot daleki od ascetyzmu. Ale jaskrawsze wypadki nie wydoływały się na powierzchnię życia. Przygluszano je, aby nie przysparzać przykrości zmartwionemu „cudotwórcy“ komarneńskiemu. Opowiadano tylko i było to tajemnicą publiczności, że kiedy przed dwoma laty cudotwórca z Komarna bawił u jednego z swoich chasydów berlińskiego w gościnie (a był przytem na tyle nieostrożny że ze sobą zabrał „odrodnego“ syna), Szulimek, amator mocnych trunków i silnych wrażeń ... — przywłaszczył sobie kosztowności gościnnego chasyda berlińskiego. Są też tajemnicą Poliszynela wycieczki nocne Szulima do nadobnej żonki pewnego mistrza kunsztu fryzjerskiego w Rudkach. Te wyprawy długo obijały się swego czasu o uszy chasydów i spędzały zmartwionej gromadzie sen z oczu. Ale i to minęło. Nauczony licznymi i przykreimi doświadczeniami dwór komarneński otoczył zbaczającego na manowce „niewiernego syna“ pełną strażą, która ani na krok nie opuszczała nigdy Szulima i w ten sposób zamylała mu drogę do nieczłotliwych przyjemności życiowych.

Aż wybuchł skandal. Kiedy niedawno zmarł rabin lwowski, wypadło; by w uroczystościach pogrzebowych był także reprezentowany „dwór“ komarneński. Reprezentacja ta wypadła bardzo fatalnie i głowę cudotwórcy okryła nową siwizną. Ciepława Szulim Safrin przybył do Lwowa w asystencji aż trzech gabaim i własnego 15-letniego syna, a więc — jak widzimy pod strażą doświadczoną i przezorną, ale i tu zło czyhało. Reb Szulim pod jakimś pretekstem przemysłnym wysłał swą asystę „na chwilę“ do swego szwagra, synowi zaś zlecił, by się poszedł zaprezentować

Gertrudą długo mu coś opowiadały i przekazywały i że zaraz potem dziad poszedł, jak kamień w wodę. Parę tygodni upłynęło, a Błażeja ani na lekarstwo. —

Boreckiego, oraz siostrę na konferencję zapraszał. — Moja pani siostrę — trzeba z tem małżeństwem raz skończyć. — Myślę, że sama widzisz iż będzie dobrze?

— Powiedziałem przecież panu bratu, że zgadzam się na wszystko. Ojciec jesteś, więc radbyś dzieciako uszczęśliwić. Z początku oponowałam, ale po namyśle widzę, że niepotrzebnie. Twój rozum i twoje doświadczenie szanuję.

I to mnie najbardziej cieszy, droga pani siostrę — rzekł, całując jej rękę, — to mnie najbardziej cieszy, że zgadzamy się w zdaniu. Pani siostrę jesteś dla moich dzieci drugą i jak najlepszą matką, belaboby mnie więc, gdyby tak ważna zmiana w życiu Zosi miała się stać bez woli pani siostry.

— Już mi też, panie bracie, komplemętów nie mów, bom ja na to nie lakoma i nawet nie lubię.. Stało się: wydajemy za mąż Zosię i teraz trzeba myśleć o przygotowaniach.

C. d. n.

rabini z Bojaa, który bawił właśnie we Lwowie. Potem, gdy przestrzeń już była wolna — ruszył rzd Szulim do jednego z hotelików, w które błogosławiona jest ulica Rzeźnicka. Porozumiał się w mig z portjerem — otrzymał, czego żądał. Zjawiała się w maszynowej objętości kapłanka płatymy rozkoszy, na stole stała bateria wódek. W jaką godzinę po tem — wybuchła nagle w pokoju hotelowym gwałtowna awantura. Stukilogramowa Afrodyta czuła się dotknięta zbyt małym „jak na rabina“ honorarjum, a syn rabina, nie mając więcej gotówki, szukał ujęcia z opresji w ten sposób, że zdeponował u portjera przybytku swój złoty zegarek z łańcuszkiem i bre-

lojami. W dzień później okazały się trudności w wydobyciu z lombardu złotego zastawu i sprawa doszła podobno do uszu władz, które się w nią wmięszają.

W świątku chasydów komarneńskich zakotłowało i wrzenie to nie ustalo po dzień dzisiejszy. Oburzenie chasydów do tego doszło stopnia, że sprawa ma się oprzeć o sąd rabinacki. Samego zaś Szulima, który usprawiedliwiał się nietrzeźwością odstawił nazajutrz wieczór gabaim przy asyście kilku wiernych zwolenników Komarna do okrytego żałobą gniazda rodzinnego.

—000—

W szponach handlarzy żywym towarem.

Do rodziny żydowskiej K. w Lublinie przybył niedawno jakiś daleki krewny z Ameryki, który miał w Lublinie załatwić szereg interesów i pragnął zamieszkać u swoich „bliskich“. Abraham K. ojciec rodziny ongiś zamożny człowiek uradował się pobytem swego krewniaka w Lublinie, który rozporządzał znaczną sumą dolarów. A jakże wielkie było szczęście p. K. kiedy ów krewny oświadczył się razu pewnego o rękę jego dorosłej córki. Oczywiście zgodzono się na wszystko i urządzono zaręczyny. Bezpośrednio po uroczystości wyjechali narzeczeni na krótki pobyt do Warszawy, gdzie zamieszkali w hotelu „Wiktorja“. Narzeczonego w pewnym momencie pod pozorem załatwienia jakiegoś interesu wyszedł z pokoju. Po godzinie usłyszała narzeczona głos swego przyszłego męża, mówiącego do jakiegoś osobnika, że przedstawi go za krewnego, on tymczasem oglądnie „to-

war“, a potem będą mówili o cenie. Panna K. zaledwie zdołała zebrać myśli, gdy otwarły się drzwi i jej narzeczony wszedł do pokoju z jeszcze jakimś osobnikiem, którego przedstawił za krewnego. Wówczas zrozumiała, w jakiej sytuacji się znajduje i postanowiła się ratować. Zaraz po odejściu krewnego oświadczyła, że czuje się źle i udała się w towarzystwie narzeczonego do lekarza Rosenfelda. Wszedłszy do gabinetu lekarza poprosiła o zawezwanie policji. Policja aresztowała jej „narzeczonego“, a jak się okazało, był to jeden z agentów, służący szajce handlarzy żywym towarem w Warszawie. Panna K. wróciła do Lublina, gdzie ze zmartwienia rozchorowała się.

Ciekawe jednak jak łatwo żydzi dają się brać na lep dolarów i byle kto nimi rozporządzał nie pytają, kto zaczął, lecz oddają mu córki swe na łup...

Ha, trudno, złoty cielec działa...

KRONIKA.

Żydowskie afery przemysłnicze w Krakowie. Organa urzędu celnego w Krakowie wykryły w jednym ze sklepów w Rynku głównym 166 kg. jedwabiu zagranicznego — własność niejakiego Pinkasa Rittermanna, ponieważ właściciel sklepu nie mógł wykazać się deklaracją celną, towar zakwestjonowano. Rittermann bawi zagranicą, skąd nadesłał świadectwo lekarskie, że pobyt jego za granicą jest konieczny dla zdrowia. Władze celne przypuszczają, że jedwab został przemycony do Krakowa.

Pozatem władze celne wykryły magazyn szmuglowanego tytoniu z Austrii i Czechosłowacji. W związku z tem aresztowani zostali niejacy Steuerowie, ojciec i syn oraz niejaki Herman Klein, których po przesłuchaniu odstawiono do więzień sądowych.

W związku z wykryciem w ostatnich szeregu afer przemysłniczych, nastąpić ma w najbliższym czasie wzmocnienie posterunków i straży celnych na granicy zachodniej celem skuteczniejszego zwalczania kontrabandy.

Nieporządki w elektrowni. Piszą nam z miasta: Prosimy Sz. Redakcję „Gaz. Nar.“ o napiętnowanie na łamach swego pisma następującego faktu który zdarza się nie raz pierwszy:

Pani W. K. zam. przy ul. Zyblikiewicza zapłaciła należność za prąd elektryczny dnia 23 lipca b. r. w sklepie elektrowni przy ul. Brackiej. Dnia 25 lipca b. r. otrzymała urgens z elektrowni, iż jeżeli do 24 godzin nie uiszczy należności, zamkną jej dopływ prądu. Wreszcie dnia 28 lipca b. r. zjawia się funkcjonariusz elektrowni w mieszkaniu, by prąd zamknąć. Tak więc okazuje się, że nawet 6 dni nie wystarcza przy naszym systemie biurokratycznym, by

elektrownia dowiedziała się, o zapłaceniu rachunku!! Ładne stosunki a możeby tak nasze władze miejskie zechciały wejrzeć w ten wielce skomplikowany system, a odbiorców prądu uwolnić od szykan w postaci urgensów i zamykania opłaconego prądu.

Fundusz prasowy „Gazety Narodowej“

W artykule p. t. Łańcuch prasowy „Gazety Narodowej“ na str. 4-tej niniejszego numeru, złośliwy djablik drukarski spletał nam figla. Mianowicie po nazwiskach osób wezwanych przez p. B. Jaworskiego do składania datków na fundusz prasowy, umieścił nazwiska Przyjaciół pisma naszego począwszy od p. Michała Olszewskiego ze Stanisławowa, którzy właśnie nadesłali nam składki na fundusz prasowy, co zresztą uważny Czytelnik sam zauważy.

Na tem miejscu więc składamy Tym Przyjaciółom pisma naszego Serdeczne podziękowanie „Bóg zapłać.“

Wyd. „Gazety Narodowej.“

Z całej Polski

Czy Prezydent państwa ma płacić podatek mieszkaniowy? Trudne zagadnienie miała do rozwiązania komisja reklamacyjna przy magistracie warszawskim dla podatku mieszkaniowego. Rozpatrywano mianowicie sprawę, czy p. Prezydent Państwa oraz marsz. Piłsudski mają płacić miejski podatek mieszkaniowy ze swoich mieszkań prywatnych. Zazwyczaj sale reprezentacyjne są wolne od podatków. Ustawa atoli nie przewiduje, jak należy postępować z prywatnymi mieszkaniami Prezydenta Państwa i marsz. Piłsudskiego. Ko-

misja nie powzięła żadnej decyzji, przekazując sprawę komisji prawniczej.

Nie spieszyć się z grzebaniem zwłok. O niezwykłym wypadku donoszą z miejscowości Luniniec koło Grodna. Onegdaj zmarła tam młoda kobieta żydowska matka czworga małoletnich dzieci, Szajndla Janowska w czasie oczyszczenia rzekomych zwłok zgodnie z przepisami rytuału żydowskiego, zmarła ku zdumieniu wszystkich powstała i usiadła. Spozstrzegłszy płonące koło niej świece zemdlła. Kobiety oczyszczające zwłoki rozbiegły się w panicznym strachu. Przywołano lekarza, który stwierdził że Janowska zemdlła i przez pomyłkę uznano ją za martwą. Powoli Janowska wraca do zdrowia i wkrótce opuści łóżko. A gdyby tak obudziła się kwadrans później, po przysypaniu jej ziemią?..

Zgon Oktawji Żeromskiej. W Warszawie zmarła na chorobę raka Oktawja z Radziwiłłowiczów Żeromska pierwsza żona znanego pisarza. Na pierwszy okres twórczości Żeromskiego wywarła znaczny wpływ.

Kongres prawa międzynarodowego w Warszawie. W dniu 9 sierpnia br. odbył się w Warszawie kongres Towarzystwa prawa międzynarodowego przy udziale 350 delegatów reprezentujących 23 państwa.

Co grają w kinach?

Kino Sztuka

Szlagierowy podwójny program Rewja najulubieńszych gwiazd filmowych

Dama w tygrysim płaszczu

i nadto

Biały murzyn

W rolach głównych ulubieniec publiczności Willi Fritsch oraz przemila Xenia Desni jak również cały szereg znanych artystów. —

Kino Wanda

Wspaniały dramat erotyczny Symfonia miłości. — Dramat serc

Przy dźwiękach tańca

Dramat w 10 aktach w rolach głównych Jean Angelo oraz przepiękna Huguette Duflos

Kino Promień

Blaski i nędze życia kurtyzany

w roli głównej Andre la Sayte.

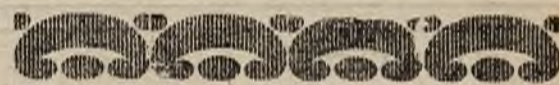
Kino Corso

Największy film świata

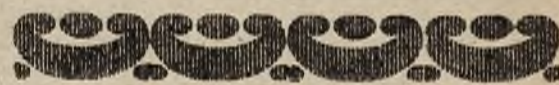
Wielka parada

Wielka symfonia miłości i bohaterstwa w rolach gł.

Rene Adoree oraz John Gilbert. —

Do niniejszego numeru dołącza się czeki P. K. O. na zapłcenie prenumeraty.

JUDAICA.

Będziemy palili tytoń z Palestyny? W tych dniach wyruszył z portu haifskiego okręt „Grecja” z ładunkiem 5.000 kilogramu tytoniu przeznaczonego dla Polski. O ile tytoń ten okaże się dobrym, rząd polski poczyni dalsze zamówienia.

Nowy wielki komisarz Palestyny. W miejsce ustępującego lorda Plumera zamianowany został wielkim komisarzem Palestyny Sir John Robert Chancellor, dotychczasowy gubernator i głównodowodzący południowej Rodezji. Żydzi nie są zadowoleni z nominacji Chancellora, który nie jest politykiem lecz urzędnikiem ściśle wykonującym polecenia swego rządu.

Wielka afera przemytnicza żydowska. Władze bezpieczeństwa wpadły na trop wielkiej afery przemytniczej brylantów w Warszawie. Główni macherzy wmieszani w tę aferę, grupowali się w firmie „Djament” przy ul. Krolewskiej 51. Na czele ich stał niejaki Rubinstein. Podczas rewizji znaleziono 970 karatów wartości 700 tys. dolarów. Brylanty te schowane były w spluwaczkach w podłodze i we framugach okien. Władze bezpieczeństwa zdołały je wydobyć i skonfiskować.

Liczba wypadków antysemickich w Rosji wzrasta. Dzienniki sowieckie przytaczają codziennie cały szereg postępów antysemickich w różnych instytucjach i fabrykach sowieckich. Oficjalne organy podają jakie środki powzięto przeciwko winnym wykroczeń antysemickich i nawołują do wzmoczonej walki z antysemityzmem.

Żyd wileński konsulem republiki Honduras w Polsce. W tych dniach powstał konsulat republiki Honduras w Warszawie. Konsulem mianowany został sjonista z Wilna, młody żydek Meier Szeskin. Jak wiadomo Honduras jest katolicką republiką w centralnej Ameryce zamieszkałą przez ludność katolicką hiszpańską. Czy mianowanie konsulem żyda sjonisty nie przyniesie wstydu Hondurasowi?

Gdy chodzi o komunizm — szukajcie Żydów! W osadzie Zwierzyniec pow. zamajskim rozrzućli nieznani sprawcy w nocy na 1-szego lipca około 220 sztuk różnych odezwy i ulotek komunistycznych. Władze policyjne odebrały odezwy i przeprowadziły dochodzenie. Ustalono, że czynu tego dokonali trzej komuniści żydzi zamieszkali w Szczepieszynie. Komunistów aresztowano.

58-my wypadek profanacji cmentarzy żydowskich w Niemczech. W Kaiserlautern nieznani sprawcy sprofanowali miejscowy cmentarz żydowski. 30 grobów i nagrobków zostało uszkodzonych. Jest to już 58-my z rzędu wypadek profanacji cmentarzy żydowskiego w Niemczech.

Profesor żydowski dziekanem uniwersytetu im. Masaryka w Bernie. Czeskie ministerstwo oświaty zatwierdziło nominację profesora Dr. Loevensteina (Żyda) na stanowisko dziekana wydziału prawnego w uniwersytecie im. Masaryka w Bernie. Morawskiem.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów.

RESTAURACJA I KAWIARNIA GRAND HOTEL

JANA BISANZA

Kraków, Sławkowska 5 — 7

TELEFON KAWIARNI 4445. — — TELEFON ZARZĄDU 38.

Przerobione zupełnie i gruntownie na sposób miast zachodnio-europejskich. Urządzone według najnowszych wymogów i wygód. W restauracji codziennie w południe i wieczór koncert orkiestry salonowej

— Kuchnia pierwszorzędna, potrawy i napoje doborowe. — Kawiarnia: Najlepsza kawa, ciastka obsługa szybka i ugrzecz-niona bez zarzutu. Ilustracje i dzienniki krajowe i zagraniczne.

W restauracji i kawiarni „Grand Hotel” punkt zborny przyjezdnych elita towarzystw krakowskich.

Pragniecie wyleczyć się z reumatyzmu i podagry

Rwące, kłujące bóle w członkach stawach, obzimiałe miejsca, zniekształcone ręce i nogi, uręce, klucie, rwanie w rozmaitych częściach ciała, nawet osłabienie wzroku występują często jako skutek cierpienia rozmaitych i podagrycznych, które winny być usunięte, w przeciwnym razie choroba wciąż postępuje.

PROponuje

uleczającą, rozpuszczającą kwas moczowy kurację wodą mineralną, która poprawia przemianę materji i zwiększa wydzieliny, a więc żaden tak zwany uniwersalny lub tajny środek lecz produkt który dobroczynna matka natura udziela dla dobra cierpiącej ludzkości.

Każdemu proba bezpłatna.

Napiszcie mi natychmiast, a otrzymacie zupełnie gratis i franco próbę wraz z objaśnieniem za pośrednictwem moich we wszystkich krajach urzędzonych składów, i wówczas sami przekonacie się o nieszkodliwości środka tego oraz o jego szypkiej skuteczności.

AUGUST MARZKE, Berlin Wilmerdorri, Brnchsalerstr. 5. Odział 21.

RADJOAPARATY DARMO!

Niemiecka firma wysyłkowa oddaje interesantom na własność w celach reklamowych i dalszego polecenia w Polsce, większą ilość swych pierwszorzędnych Radjoaparatów odbiorczych do czterolampowych włącznie, bez żadnych zobowiązań

Nieznaczne koszty (wysyłka, opakowanie i t. d.) ponosi sam odbiorca.

Interesanci zechcą podać dokładny i wyraźny adres na kartce pocztowej do:

Radioversand E, Grab u. C. Rottloff, Abtg. X. Berlin N. 4 Gartenstr. 100.

BROWAR OKOCIMSKI

Poleca swoje wyroby

Marcowe
Eksportowe
Porter.

POPEŁ

Fabryka lin konopnych szpagatów, pasów i taśm tapicerskich.

J. Wałkowiński

Fabryka Kraków — Dębniaki 15.
Telefon Nr. 3005

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe zł. 0.20 Nadesłane zł. 0.40. Dział ekonomiczne i komunikaty zł. 0.80 i inne tekstowe zł. 0.80 Ogł. świąt. 50 procent droższe. Dla urzędu. państw. emer. robotn. inwal. posz. pracy rabat
PRENUMERATY: miesięcznie: 1.35 zł., kwartalnie: 4 — zł. W Ameryce prenumerata roczna 6 dolarów. Ceny zrozumieć należy wraz z dostawą do domu. Konto czekowe P. K. O. Nr. 405.585.

Za spółkę! wydawniczą i redaktor odpowiedzialny JAN KOZICKI

DRUKARNIA MIESZCZAŃSKA STANISŁAWA TOMASZEWSKIEGO KRAKÓW BATOREGO 6 Telefon 1016